

ПОНЯТТЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

У сучасних умовах дуже важливо, щоб кожне підприємство правильно оцінювало свій виробничий та економічний потенціал, розробляло стратегію його подальшого розвитку.

Оцінка фінансового стану допомагає відповісти на питання, наскільки ефективно на підприємстві використовувались фінансові ресурси протягом періоду. Багато праць зарубіжних і вітчизняних економістів містять різноманітні методики аналізу фінансового стану підприємства. Методичні основи кількісного виміру та оцінки фінансового стану підприємств і трактування його сутності зафіксовано також і в нормативних актах відповідних міністерств (відомств) [3, 4].

Між трактування науковцями і практиками поняття фінансовий стан підприємства існують великі розбіжності. Відсутність уніфікації не дає змоги одночасно оцінювати реальний фінансовий стан підприємства.

Щодо визначень цього поняття науковцями, то значна їхня кількість наводять трактування сутності фінансового стану підприємства як сукупності показників, що відображають наявність, розміщення і використання ресурсів підприємства, реальні й потенційні фінансові можливості підприємства, тим самим повторюють визначення, наведене в Положенні про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємства, що підлягають приватизації [4]. Таке визначення важливе для аналізу фінансового стану, але слід зауважити, що фінансовий стан підприємства не обмежується тільки сукупністю показників, за їх допомогою він лише кількісно вимірюється.

Так, Маркар'ян Е. А. та Герасименко Г. П. наводять таке визначення: "Фінансовий стан підприємства – це сукупність показників, які відображають його спроможність погасити свої боргові зобов'язання". Це визначення не розкриває економічну сутність цього поняття, а вказує лише на одну із його характеристик – відповідний рівень показника ліквідності [2, 136].

Поддерьогін А.М. зазначає, що "фінансовий стан підприємства – це комплексне поняття, яке є результатом взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин підприємств, визначається сукупністю виробничо-господарських фактів і характеризується системою показників, що відображають наявність і використання фінансових ресурсів" [5, 328].

У фінансовому словнику-довіднику за редакцією М.Я. Дем'яненка також наголос робиться на комплексності поняття. "Фінансовий стан – це комплексне поняття, що відображає якісну сторону його виробничої та фінансової діяльності та є результатом реалізації усіх елементів зовнішніх і внутрішніх фінансових відносин підприємства. Він характеризується системою показників, які відображають стан капіталу в процесі його кругообігу, здатність

розраховуватися за своїми зобов'язаннями і забезпечувати ефективне фінансування своєї виробничої діяльності на певний момент часу [6, 163].

Досить повним і більш ширшим, є визначення сутності цього поняття у М.Я. Коробова. Він стверджує, що “фінансовий стан підприємства – це складна, інтегрована за багатьма показниками характеристика якості його діяльності. Фінансовий стан підприємства можна визначити як міру забезпеченості підприємства необхідними фінансовими ресурсами і ступінь раціональності їх розміщення для здійснення ефективної господарської діяльності та своєчасних грошових розрахунків за своїми зобов'язаннями” [1, 267].

Порівняння визначень цього поняття різними авторами та їх критична оцінка дає підстави дійти висновку, що фінансовий стан підприємства об'єктивно формується в системі зовнішніх і внутрішніх фінансових відносин підприємства і його слід розуміти насамперед як фінансову спроможність підприємства.

Отже, фінансовий стан – це реальна (на фіксований момент часу) і потенційна фінансова спроможність підприємства забезпечити певний рівень фінансування поточної діяльності, саморозвитку та погашення зобов'язань перед підприємствами і державою .

Література:

1. Коробов М. Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємства: навч. посіб. / М. Я. Коробов [3-тє вид., доп. і перероб.]. – К. : Знання, 2002. – 377 с.
2. Маркар'ян Е. А. Фінансовий аналіз: навчальний посібник / Е. А. Маркар'ян, Г. П. Герасименко, С. Е. Маркар'ян [6-е вид., перероб.]. - М. : КНОРУС, 2007. - 224 с.
3. Наказ № 22 від 23.02.98 Про затвердження Методики інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій [Електронний ресурс] . – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0214-98>
4. Наказ № 49/121 від 26.01.2001 р. «Про затвердження Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації». [Електронний ресурс] . – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?code=z0121-01>
5. Фінанси підприємств: підручник / під ред.. А. М. Поддєрьогіна. –[5-те вид., перероб. та доп.] – К. : КНЕУ, 2004. – 328 с.
6. Фінансовий словник-довідник [укл. М. Я. Дем'яненко та ін.] – К.: ІАЕУААН, 2003. – 507 с.